

PZ 4.3

O ohláškách manželství

vydaný dle kán. 1066 a následujících CIC v návaznosti na směrnici o ohláškách ČMS BK ČSFR 18-XV/14. 12. 1992 z důvodu upřesnění pravidel o zjišťování u snoubenců, které je nutno provést před manželstvím.

§ 1. Farář může sám oddat či umožnit jinému duchovnímu¹, aby oddal snoubence, až když s morální jistotou dospěje k závěru, že nic nebrání platnému a dovolenému uzavření manželství. Za tímto účelem zjistí vše potřebné ohledně neexistence překážek k platnému a dovolenému uzavření sňatku.

§ 2. Předmanželské šetření provádí farář místa sňatku, mimo případ, kdy tuto povinnost svěří jinému, o čemž se zapíše listina nebo se to zapíše do *Žádosti o církevní sňatek*.

§ 3. Ten, kdo provádí předmanželské šetření, může zajistit vykonání ohlášek manželství před každým sňatkem², ovšem pokud nemá morální jistotu³ o tom, že nic nebrání k platnému a dovolenému uzavření sňatku⁴, je povinen zajistit jejich vykonání, a to co nejdříve, a případně použít další vhodné prostředky zjišťování. Všichni věřící jsou povinni oznámit před uzavřením manželství ordináři nebo faráři překážky, o kterých vědí (viz kán. 1066–1069 CIC).

§ 4. Ohlášky dle § 3 se vykonají ve farnosti trvalého kanonického bydliště (viz kán. 102 CIC) jednoho či obou snoubenců. Pokud snoubenec nemá trvalé kanonické bydliště, ohlášky se vykonají v místě přechodného kanonického bydliště, v ostatních případech se ohlášky vykonají ve farnosti, kde právě pobývá⁵.

§ 5. Forma ohlášek:

- 1° U pokřtěných snoubenců se ohlášky budou konat formou oznámení, že *N. N. z ...* (název obce) a *M. M. z ...* (název obce) si udělí dne ... v ... svátostné manželství. Pokud je někomu známa nějaká překážka tohoto zamýšleného manželství, je povinen ji oznámit duchovnímu správci.
- 2° V případě sňatku katolíka s nepokřtěným se ohlášky budou konat formou oznámení, že *N. N. z ...* (název obce) a *M. M. z ...* (název obce) uzavřou dne ... v ... manželství. Pokud je někomu známa nějaká překážka tohoto zamýšleného manželství, je povinen ji oznámit duchovnímu správci.

§ 6. Vykonání ohlášek včetně případných důvodů jejich konání se zapíše do *Žádosti o církevní sňatek*.

§ 7. Farář farnosti místa sňatku zajistí oznámení zamýšleného sňatku v této farnosti, pokud tomu nebrání rozumný a spravedlivý důvod⁶.

§ 8. Porušení tohoto partikulárního zákona je postihnutelné ve smyslu příslušných ustanovení CIC a dalších norem⁷.

§ 9. Tento partikulární zákon Biskupství brněnského nabývá platnosti dnem podpisu diecézního biskupa brněnského a účinnosti dnem zveřejnění v ACEB.

V Brně dne 8. 10. 2012.

Ing. Jiří Doffek, Ph.D.
kancléř

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle
diecézní biskup brněnský

¹ Místní farář a jemu podle práva na roveň postavení mají právo a povinnost jako vlastní správci farnosti oddávat osoby, které mají trvalé nebo přechodné kanonické bydliště na území farnosti. Stejně tak mají právo a povinnost asistovat u manželství snoubenců, kteří vůbec nemají kanonické trvalé nebo přechodné bydliště, ale právě pobývají na území farnosti (srov. kán. 102, 107, 530 CIC).

Pokud chce jiný kněz nebo jáhen asistovat manželství snoubencům, kteří nejsou jeho farníky, musí si vyžádat dovození (licentia) od vlastního duchovního správce těchto snoubenců. K uzavření sňatku v jiné farnosti dostačuje dovození od jednoho z farářů katolického snoubence. Dovolení se vystaví písemně (viz PZ 4.1).

² Záleží na moudrém posouzení faráře, kdy a kolikrát vykoná ohlášky.

³ Morální jistota není pravděpodobnost, ale je to taková jistota, která vylučuje rozumnou a podloženou pochybnost o tvrzené skutečnosti, přičemž se ponechává možnost existence opaku, a tím se odlišuje od absolutní jistoty.

⁴ Např. podezření na duševní nemoc, závažné anomálie psychického charakteru, existenci právního či mravního závazku, který by mohl mít vliv na budoucí manželství, stav vnitřního zmatku či pochybnosti a další (viz informace k snubnímu zápisu, část D).

V krajním případě, že se nedospěje k morální jistotě, je možné uzavřít manželství pod podmínkou do minulosti či přítomnosti. O dovození uzavřít manželství pod podmínkou se požádá ordinář (viz kán. 1102 § 3 CIC). Podmínka může být např. pro případ, že se neví, zda žena či muž je po onkologickém léčení neplodná/ý. Podmínka muže znít např. takto. „Neberu si tě za ženu/muže, pokud jsi nyní (v době uzavření sňatku) neplodná/ý. Na prokázání podmínky ohraničuji dobou jednoho roku.“ Pokud se skutečnost daná v podmínce v časovém limitu prokáže, soud prohlásí manželství za neplatné.

⁵ Kán. 1071 § 1, 1°: S výjimkou případu nutnosti neodává farář bez dovození ordináře osoby bez kanonického trvalého nebo přechodného bydliště.

⁶ Manželství není soukromou záležitostí snoubenců, ale celého farního společenství.

⁷ Podle Instrukce o nákladech řízení před Diecézním církevním soudem v Brně, čl. 15 § 2: „Soudní vikář může rozhodnout, aby poplatek za poplatníka uhradil kněz, který zastával funkci faráře farnosti nebo administrátora farnosti v době, ve které proběhla příprava na sňatek, pokud se při soudním řízení prokáže, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho úřadu či uloženou mu předpisem církve.“